

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire
la protecția datelor cu caracter personal**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Alexandru Tănase

Ministrul afacerilor interne

Alexei Roibu

Ministrul tehnologiei
informației și comunicațiilor

Pavel Filip

Vizează:

Secretarul general al Guvernului

Victor BODIU

Aprobată în ședința Guvernului
din

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE
cu privire la protecția datelor cu caracter personal

Prezenta lege creează cadrul juridic necesar aplicării Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
Dispoziții generale

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice la prelucrarea datelor cu caracter personal, în special, a protecției drepturilor la inviolabilitatea vieții private, intime și familiale.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, efectuată, în tot sau în parte, prin mijloace automatizate, precum și de prelucrarea datelor cu caracter personal prin alte mijloace decât cele automatizate, care fac parte dintr-un sistem de evidență sau care sînt destinate să fie incluse într-un asemenea sistem.

(2) Acțiunea prezentei legi se extinde asupra relațiilor ce apar la:

a) prelucrarea datelor cu caracter personal, efectuate în cadrul activităților desfășurate de operatori, aflați pe teritoriul Republicii Moldova;

b) prelucrarea datelor cu caracter personal, efectuate în cadrul activităților desfășurate de misiunile diplomatice sau de oficiile consulare ale Republicii Moldova;

c) prelucrarea datelor cu caracter personal de către operatori aflați în afara teritoriului Republicii Moldova, cu utilizarea mijloacelor situate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazului în care aceste mijloace nu sînt utilizate decât în scopul tranzitării pe teritoriul Republicii Moldova a datelor cu caracter personal, care fac obiectul prelucrării respective;

d) prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul acțiunilor de prevenire și investigare a infracțiunilor, punerii în executare a pedepselor privative de

libertate sau a altor activități desfășurate în domeniul procedurii penale și contravenționale, în condițiile legii;

e) prelucrarea datelor cu caracter personal de către operatori, care nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar pe teritoriul în care se aplică dreptul intern al Republicii Moldova, în temeiul dreptului internațional public.

(3) În cazul prevăzut la lit. c) alin. (2) al prezentului articol, operatorul va desemna un reprezentant, care trebuie să fie o persoană fizică sau juridică cu domiciliu sau sediu în Republica Moldova.

(4) Prevederile prezentei legi sînt aplicabile persoanei împuternicite de către operator, fără a exclude dreptul de a înainta acțiune în justiție împotriva operatorului.

(5) Acțiunea prezentei legi nu se extinde asupra relațiilor apărute la:

a) prelucrarea datelor cu caracter personal de către operator exclusiv pentru necesități personale și familiale, dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților datelor cu caracter personal;

b) prelucrarea datelor cu caracter personal atribuite, în modul stabilit, la informații ce constituie secret de stat, cu excepția lit.d) alin.(2) din prezentul articol.

Articolul 3. Noțiunile principale

Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații:

date cu caracter personal – orice informație cu referire la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

categoriile speciale de date cu caracter personal – datele care dezvăluie originea rasială sau etnică, convingerile politice, religioase sau filozofice, apartenență socială, datele cu caracter personal privind starea de sănătate sau viața sexuală, precum și cele referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrîngere sau sancțiuni contravenționale;

prelucrarea datelor cu caracter personal – orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automatizate sau neautomatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

sistem de evidență a datelor cu caracter personal – orice serie structurată de date cu caracter personal accesibile, conform unor criterii specifice, fie ele centralizate, descentralizate sau repartizate după criterii funcționale sau geografice;

operator – persoana fizică sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritățile publice, orice altă instituție, organizație care, individual sau colectiv, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal expres prevăzute de legislația în vigoare;

persoană împuternicită de către operator – persoana fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, inclusiv autoritățile publice și subdiviziunile teritoriale ale acestora, care prelucrează date cu caracter personal în numele și pe seama operatorului, în temeiul instrucțiunilor ultimului;

terț – persoana fizică sau juridică de drept public ori de drept privat, alta decît subiectul datelor cu caracter personal, operatorul sau persoana împuternicită de către operator, sau persoanele care, sub autoritatea directă a operatorului sau a persoanei împuternicite, sînt autorizate să prelucreze date cu caracter personal;

destinatar – orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, inclusiv autoritățile publice și subdiviziunile teritoriale ale acestora, cărora le sînt dezvăluite date cu caracter personal, indiferent dacă este sau nu terț. Nu sînt considerați destinatari conform prezentei legi, organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești, cărora li se comunică date cu caracter personal în cadrul exercitării competențelor stabilite de lege;

consimțămîntul subiectului de date cu caracter personal – orice manifestare de voință, liberă, expresă, necondiționată, în formă scrisă sau electronică, cu respectarea cerințelor față de documentul electronic, prin care subiectul datelor cu caracter personal acceptă să fie prelucrate datele cu caracter personal care îl privesc;

depersonalizare – modificarea datelor cu caracter personal, astfel încît detaliile privind circumstanțele personale sau materiale să nu mai permită atribuirea acestora unei persoane fizice identificate sau identificabile sau să permită atribuirea doar în condițiile unei investigații disproporționate de timp, costuri și forță de muncă.

Capitolul II

Condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal

Articolul 4. Caracteristica datelor cu caracter personal

(1) Datele cu caracter personal care constituie obiectul prelucrării trebuie să fie:

- a) prelucrate în mod corect și în conformitate cu prevederile legii;
- b) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și să nu fie prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică nu se consideră incompatibilă cu scopul colectării dacă se

efectuează cu respectarea prevederilor prezentei legi, inclusiv a celor care privesc efectuarea notificării către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare – Centru), precum și cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele care reglementează activitatea statistică, cercetarea istorică sau științifică;

c) adecvate, pertinente și neexcesive, în ceea ce privește scopurile pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior;

d) exacte și, dacă este necesar, actualizate. Datele inexacte sau incomplete din punct de vedere al scopului pentru care sînt colectate și ulterior prelucrate, se șterg sau se rectifică;

e) stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților de date cu caracter personal o perioadă care nu va depăși atingerea scopurilor pentru care sînt colectate și ulterior prelucrate. Stocarea datelor cu caracter personal pe o durată mai mare, în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute în normele care reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.

(2) Operatorii au obligația să respecte și să asigure implementarea prevederilor alin. (1) din prezentul articol.

Articolul 5. Prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțămîntul subiectului datelor cu caracter personal.

(2) Consimțămîntul la prelucrarea datelor cu caracter personal poate fi retras în orice moment de către subiectul datelor cu caracter personal. Retragerea consimțămîntului nu poate avea efect retroactiv.

(3) În cazul incapacității sau capacității de exercițiu limitate a subiectului datelor cu caracter personal, consimțămîntul la prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către reprezentantul lui legal.

(4) În cazul decesului subiectului datelor cu caracter personal, consimțămîntul la prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către succesorii acestuia, dacă un astfel de consimțămînt nu a fost dat de subiectul datelor cu caracter personal în timpul vieții.

(5) Consimțămîntul nu se cere subiectului datelor cu caracter personal în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru:

a) executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau în vederea luării unor măsuri înainte încheierii contractului, la cererea acestuia;

b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului, prevăzute de lege;

c) protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății subiectului datelor cu caracter personal;

d) executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal;

e) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal;

f) scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, cu condiția ca datele cu caracter personal să rămîna anonime pe toată durata prelucrării.

Articolul 6. Prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal

(1) Prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal este interzisă, cu excepția cazurilor în care:

a) subiectul datelor cu caracter personal și-a dat consimțămîntul. În cazul incapacității sau capacității de exercițiu limitate a subiectului datelor cu caracter personal, prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal se efectuează numai în cazul obținerii consimțămîntului în formă scrisă al reprezentantului lui legal;

b) prelucrarea este necesară în scopul respectării obligațiilor sau drepturilor specifice ale operatorului în domeniul dreptului muncii, cu respectarea garanțiilor prevăzute de lege, precum și ținîndu-se cont de faptul că o eventuală dezvăluire către un terț a datelor cu caracter personal prelucrate în acest scop poate fi efectuată numai dacă există o obligație legală a operatorului în acest sens;

c) prelucrarea este necesară pentru protecția vieții, integrității fizice sau a sănătății subiectului datelor cu caracter personal ori a altei persoane, în cazul în care subiectul datelor cu caracter personal se află în incapacitate fizică sau juridică de a-și da consimțămîntul;

d) prelucrarea este efectuată în cadrul activităților legitime de către o organizație necomercială, cu condiția ca prelucrarea să se refere numai la membrii acesteia sau la persoanele cu care au contacte permanente în legătură cu scopurile sale și datele să nu fie dezvăluite terților fără consimțămîntul subiecților datelor cu caracter personal;

e) prelucrarea se referă la date făcute publice în mod voluntar și manifest de către subiectul datelor cu caracter personal;

f) prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție a subiectului datelor cu caracter personal;

g) prelucrarea este necesară în scopul asigurării securității statului, cu condiția ca aceasta să se efectueze cu respectarea drepturilor subiectului de date cu caracter personal și a celorlalte garanții prevăzute de prezenta lege.

(2) Centrul poate dispune, din motive întemeiate, interzicerea prelucrării categoriilor speciale de date, chiar dacă subiectul datelor cu caracter personal și-a

dat consimțământul, iar acesta nu a fost retras, cu condiția ca interdicția să nu fie înlăturată prin unul din cazurile stabilite la lit.b)-g) alin.(1) al prezentului articol.

Articolul 7. Prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate

(1) Prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate se permite, prin derogare de la prevederile art. 6 al prezentei legi, în cazul în care:

a) prelucrarea este necesară în scopuri de medicină preventivă, de stabilire a diagnosticilor medicale, de administrare a unor îngrijiri sau tratamente medicale pentru subiectul datelor cu caracter personal sau de gestionare a serviciilor de sănătate care acționează în interesul subiectului datelor cu caracter personal;

b) prelucrarea este necesară pentru protecția sănătății publice.

(2) Cadrele medicale, instituțiile medico-sanitare și personalul medical al acestora pot prelucra date cu caracter personal referitoare la starea de sănătate, fără autorizația Centrului, numai dacă prelucrarea este necesară pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății subiectului datelor cu caracter personal. Când scopurile menționate se referă la alte persoane sau la public în general și subiectul datelor cu caracter personal nu și-a dat consimțământul în scris și în mod neechivoc, trebuie obținută în modul stabilit de lege autorizația Centrului.

(3) Datele cu caracter personal privind starea de sănătate pot fi prelucrate în scopurile indicate la alin.(1) al prezentului articol de către sau sub supravegherea unui cadru medical supus secretului profesional sau de către sau sub supravegherea unei alte persoane supuse unei obligații echivalente în ceea ce privește secretul profesional.

(4) Datele cu caracter personal privind starea de sănătate se colectează de la subiectul datelor cu caracter personal sau atunci când o astfel de prelucrare este necesară în conformitate cu alin.(1) al prezentului articol.

Articolul 8. Prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la măsurile procesuale de constrângere, condamnări penale sau sancțiuni contravenționale

(1) Prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrângere sau sancțiuni contravenționale, aplicate subiectului datelor cu caracter personal, poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităților publice, în limitele competențelor acordate și în condițiile stabilite prin legile care reglementează aceste domenii.

(2) Registrul informațiilor criminalistice și criminologice este ținut de către Ministerul Afacerilor Interne.

Articolul 9. Prelucrarea datelor cu caracter personal avînd funcție de identificare

Prelucrarea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) sau a altor date cu caracter personal avînd o funcție de identificare de aplicabilitate generală poate fi efectuată în una din următoarele condiții:

- a) subiectul datelor cu caracter personal și-a dat consimțămîntul;
- b) prelucrarea este prevăzută în mod expres de legislație.

Articolul 10. Prelucrarea datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare

Prevederile art. 5, 6 și 8 nu se aplică în situația în care prelucrarea datelor cu caracter personal se face exclusiv în scopuri jurnalistice, artistice sau literare, dacă prelucrarea privește date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod voluntar și manifest de către subiectul datelor cu caracter personal sau care sînt strîns legate de calitatea de persoană publică a subiectului datelor cu caracter personal sau de caracterul public al faptelor în care acesta este implicat, în condițiile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Articolul 11. Stocarea și utilizarea ulterioară a datelor cu caracter personal la încheierea operațiunilor de prelucrare

(1) Condițiile și termenele de stocare a datelor cu caracter personal se stabilesc de legislație, ținîndu-se cont de prevederile lit.e) alin.(1) art.4. La expirarea termenului de stocare, datele cu caracter personal urmează a fi distruse în modul stabilit de lege.

(2) Datele cu caracter personal din registrele de stat, de la momentul încetării utilizării lor, pot rămîne la păstrare, primind statut de document de arhivă.

(3) La încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă subiectul datelor cu caracter personal nu și-a dat consimțămîntul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, datele cu caracter personal vor fi:

- a) distruse;
- b) transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor pentru care s-a făcut prelucrarea inițială;
- c) transformate în date anonime și stocate exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.

(4) Din momentul decesului subiectului datelor cu caracter personal, datele cu caracter personal despre acesta, cu consimțămîntul moștenitorilor, se utilizează în scop de arhivă sau în alte scopuri prevăzute de lege.

Capitolul III

Drepturile subiectului datelor cu caracter personal

Articolul 12. Informarea subiectului datelor cu caracter personal

(1) În cazul în care datele cu caracter personal sînt colectate direct de la subiectul datelor cu caracter personal, operatorul, reprezentantul său sau persoana împuternicită de către operator sînt obligați să-i furnizeze dacă acesta nu deține următoarele informații:

- 1) privind identitatea operatorului sau, după caz, a reprezentantului său sau a persoanei împuternicite de către operator;
- 2) privind scopul prelucrării datelor colectate;
- 3) informații suplimentare, precum:
 - a) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal;
 - b) existența drepturilor de acces, de intervenție asupra datelor și de opoziție, precum și condițiile în care pot fi exercitate;
 - c) dacă răspunsurile la întrebările cu ajutorul cărora se colectează datele cu caracter personal sînt obligatorii sau voluntare și consecințele posibile ale refuzului de a răspunde la aceste întrebări;

(2) În cazul în care datele nu sînt colectate direct de la subiectul datelor cu caracter personal, operatorul, reprezentantul său sau persoana împuternicită de către operator sînt obligați ca, în momentul colectării datelor sau, dacă se intenționează dezvăluirea acestora către terți, cel tîrziu la momentul primei dezvăluiri, să furnizeze subiectului datelor cu caracter personal informațiile privind categoriile de date cu caracter personal care urmează a fi colectate sau dezvăluite, precum și informațiile indicate la alin. (1) al prezentului articol, cu excepția lit. c) pct.3) al prezentului articol.

- (3) Prevederile alin.(2) al prezentului articol nu se aplică în cazul în care:
- a) subiectul datelor cu caracter personal deține informațiile respective;
 - b) prelucrarea datelor cu caracter personal se face în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică;
 - c) furnizarea informațiilor este imposibilă sau implică un efort disproporționat față de interesul legitim care ar putea fi lezat;
 - d) înregistrarea sau dezvăluirea datelor cu caracter personal este expres prevăzută de legislație.

Articolul 13. Dreptul de acces la datele cu caracter personal

(1) Orice subiect al datelor cu caracter personal are dreptul de a obține, la cerere, de la operator, fără întîrziere și în mod gratuit:

- a) confirmarea faptului că datele care îl privesc sînt sau nu sînt prelucrate de acesta, precum și informații referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere și destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le sînt dezvăluite datele;

b) comunicarea datelor cu caracter personal care fac obiectul prelucrării, într-o formă inteligibilă și într-un mod care nu cere un echipament suplimentar pentru a le înțelege, precum și a oricărei informații disponibile cu privire la originea acestor date;

c) informații cu privire la principiile de funcționare a mecanismului prin care se efectuează prelucrarea automatizată a datelor care vizează subiectul datelor cu caracter personal;

d) informații cu privire la consecințele juridice pentru subiectul datelor cu caracter personal generate de prelucrarea acestor date;

e) informații cu privire la modul de exercitare a dreptului de intervenție asupra datelor cu caracter personal.

(2) În cazul în care datele cu caracter personal privind starea de sănătate sînt prelucrate în scop de cercetare științifică, dacă nu există riscul de a se aduce atingere drepturilor subiectului datelor cu caracter personal și dacă datele nu sînt utilizate pentru a lua decizii sau măsuri față de o anumită persoană, comunicarea informațiilor prevăzute la alin. (1) al prezentului articol se poate face într-un termen mai mare decît cel stabilit de Legea cu privire la accesul la informații, în măsura în care aceasta ar putea afecta cercetarea sau rezultatul acesteia, dar nu mai tîrziu de momentul în care cercetarea este încheiată. Subiectul datelor cu caracter personal trebuie să își dea consimțămîntul ca datele privind starea de sănătate să fie prelucrate în scop de cercetare științifică, precum și asupra posibilei amînări din acest motiv a comunicării informațiilor prevăzute la alin. (1).

Articolul 14. Dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal

Orice subiect al datelor cu caracter personal are dreptul de a obține de la operator și persoana împuternicită de către acesta, la cerere și în mod gratuit:

a) rectificarea, actualizarea, blocarea sau ștergerea datelor cu caracter personal a căror prelucrare contravine prezentei legi, în special datorită caracterului incomplet sau inexact al acestora;

b) notificarea terților cărora le-au fost dezvăluite datele cu caracter personal despre operațiunile indicate la lit. a), cu excepția cazurilor cînd această notificare se dovedește a fi imposibilă sau presupune un efort disproporționat față de interesul legitim care ar putea fi lezat.

Articolul 15. Excepții și restricții

(1) Prevederile alin(1) art.4, alin.(1) și (2) art.12, art.13, 14 și 28 din prezenta lege nu se aplică în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată în cadrul activităților prevăzute la lit. d) alin.(2) art. 2, inclusiv în scopul apărării naționale, securității statului și de menținere a ordinii publice, protecției drepturilor și libertăților subiectului datelor cu caracter personal sau a altor persoane, dacă prin aplicarea acestora este prejudiciată eficiența acțiunii sau obiectivul urmărit în îndeplinirea atribuțiilor legale ale autorității publice.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal în scopurile stabilite la alin. (1) al prezentului articol nu poate depăși perioada necesară atingerii obiectivului urmărit.

(3) După încetarea situației care justifică aplicarea alin.(1) și (2) din prezentul articol operatorii vor lua măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal prevăzute la art. 12 – 14 din prezenta lege.

(4) Autoritățile publice țin evidența aplicării excepțiilor stabilite la alin.(1) din prezentul articol și informează în termen de 10 zile Centrul despre datele cu caracter personal prelucrate în condițiile prezentului articol.

Articolul 16. Dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal

(1) Subiectul datelor cu caracter personal are dreptul de a se opune în mod gratuit, în orice moment, din motive întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, ca datele cu caracter personal care îl vizează să facă obiectul unei prelucrări, cu excepția cazurilor în care legea stabilește altfel. În caz dacă opoziția este justificată prelucrarea efectuată de operator nu mai poate viza aceste date.

(2) Subiectul datelor cu caracter personal are dreptul de a se opune, în mod gratuit, în orice moment și fără nici o justificare, ca datele care îl vizează să fie prelucrate în scopul de marketing direct. Operatorul, reprezentantul său sau persoana împuternicită de către operator sunt obligați să informeze subiectul, anterior dezvăluirii către terți a datelor sale cu caracter personal, despre dreptul de a se opune unei astfel de lucrări.

Articolul 17. Dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale

(1) Orice persoană are dreptul de a cere anularea, în tot sau în parte, a oricărei decizii individuale care produce efecte juridice asupra drepturilor și libertăților sale, fiind întemeiată numai pe prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal destinată să evalueze unele aspecte ale personalității sale (competența profesională, credibilitatea, comportamentul său ori alte asemenea aspecte).

(2) Persoana poate fi supusă deciziei prevăzute la alin.(1) al prezentului articol în cazul în care:

a) este autorizată printr-o lege care stabilește măsurile de garantare a apărării interesului legitim al subiectului datelor cu caracter personal;

b) este luată în cursul încheierii sau executării unui contract, cu condiția ca cererea subiectului datelor cu caracter personal de încheiere sau de executare a contractului a fost satisfăcută.

Articolul 18. Accesul la justiție

Orice persoană, care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal efectuată ilegal, sau i-au fost încălcate drepturile și

interesele garantate de prezenta lege, are dreptul de a se adresa în instanța judecătorească pentru a cere repararea prejudiciilor materiale și morale cauzate.

Capitolul IV

Organul de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal

Articolul 19. Organul de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal

(1) Controlul asupra corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal cerințelor prezentei legi se efectuează de Centru, care acționează în condiții de imparțialitate și independență.

(2) Centrul este persoană juridică, dispune de ștampilă și de antet cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova. Sediul permanent al Centrului se află în municipiul Chișinău.

(3) Regulamentul Centrului, structura și personalul-limită ale acestuia se aprobă de Parlament.

(4) Resursele financiare ale Centrului sînt aprobate de Parlament și incluse în bugetul de stat. Centrul poate fi finanțat și din alte surse neinterzise de lege.

Articolul 20. Atribuțiile și drepturile Centrului

(1) Centrul are următoarele atribuții:

a) monitorizează respectarea legislației cu privire la protecția informației și controlează aplicarea acesteia, în special dreptul la informație, acces, intervenție și opoziție;

b) autorizează prelucrările de date cu caracter personal în cazurile prevăzute de lege;

c) emite instrucțiuni necesare pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu prevederile prezentei legi, fără a atinge sfera de competență a altor organe;

d) prezintă informații subiecților datelor cu caracter personal referitor la drepturile lor privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

e) dispune suspendarea sau încetarea prelucrării datelor cu caracter personal, efectuate cu încălcarea prevederilor prezentei legi;

f) ține registrul operatorilor de date cu caracter personal, forma și conținutul căruia se aprobă de Guvern;

g) instituie și administrează registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal care este public, cu excepția informației prevăzute de lit. l) alin.(2) art. 23 din prezenta lege;

h) emite ordine în domeniul protecției datelor cu caracter personal și formulare tipizate ale notificărilor și ale registrelor proprii;

i) primește și analizează notificările privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

j) efectuează controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal conform Regulamentului privind modul de efectuare a acestuia, aprobat de Guvern;

k) face propuneri de perfecționare a legislației în vigoare în domeniul protecției și prelucrării datelor cu caracter personal;

l) cooperează cu autoritățile publice, cu mijloacele de informare în masă, cu asociațiile obștești, precum și cu instituțiile similare din străinătate;

m) centralizează și analizează rapoartele anuale de activitate a autorităților publice privind protecția persoanelor la prelucrarea datelor cu caracter personal;

n) sesizează organele de drept în cazul prezenței indicilor săvârșirii infracțiunilor legate de încălcarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal;

o) constată contravenții și încheie procese-verbale conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova;

p) informează autoritățile publice, precum și subiecții datelor cu caracter personal, în baza demersurilor și interpelărilor acestora, despre situația existentă în domeniul protecției drepturilor subiecților datelor cu caracter personal;

q) efectuează controlul îndeplinirii cerințelor stabilite de Guvern față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora;

r) informează periodic instituțiile și societatea despre activitatea sa, despre problemele și preocupările prioritare în domeniul protecției drepturilor persoanei;

s) acordă asistență și execută cererile de asistență privind punerea în practică a Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal;

t) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Drepturile Centrului:

a) solicită și primește gratuit de la persoane fizice sau juridice de drept public sau privat informații necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale;

b) cere de la operatori precizarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit;

c) obține de la operatori suportul și informațiile necesare pentru executarea atribuțiilor sale;

d) atrage specialiști și experți în procesul verificării prealabile și controlului legalității prelucrării datelor cu caracter personal în domenii, care solicită cunoștințe speciale, cu care încheie acord de confidențialitate.

Articolul 21. Organizarea activității Centrului

(1) În cadrul activității sale, Centrul asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal care i-au devenit cunoscute.

(2) În scopul colectării informațiilor necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor de control, personalul Centrului are dreptul de acces liber în

încăperile și pe teritoriul amplasării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, la datele cu caracter personal prelucrate de operatori și/sau persoanele împuternicite de operatori, la echipamentul de prelucrare, programe și aplicații, la orice document sau înregistrare referitoare la prelucrarea de date cu caracter personal, în condițiile legii.

(3) Anual, pînă la data de 15 martie, Centrul prezintă Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului, raportul de activitate pentru anul precedent, care se publică gratuit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Centrului.

Articolul 22. Conducerea Centrului

(1) Centrul este condus de director, numit în funcție de Parlament, la propunerea a unei fracțiuni parlamentare sau a cel puțin 15 deputați, cu votul majorității deputaților aleși pentru un mandat de 5 ani. Persoana numită poate ocupa funcția de director nu mai mult de două mandate consecutive.

(2) Directorul efectuează conducerea generală a Centrului, angajează și eliberează personalul Centrului, stabilește obligațiile de serviciu ale acestora, organizează pregătirea rapoartelor anuale și le prezintă în plenul Parlamentului, reprezintă instituția în țară și peste hotare.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, directorul este asistat de un adjunct, numit în funcție de Parlament, la propunerea directorului Centrului, cu votul majorității deputaților aleși pentru un mandat de 5 ani. În absența directorului Centrului, directorul adjunct îndeplinește temporar atribuțiile acestuia.

(4) Poate fi numită în funcția de director sau director adjunct al Centrului orice persoană care deține cetățenia Republicii Moldova, are studii superioare juridice, experiență profesională de cel puțin 5 ani în domeniul apărării drepturilor și a libertăților omului.

(5) Funcția de director și cea de director adjunct al Centrului sînt funcții de demnitate publică, salarizarea cărora se efectuează în conformitate cu Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

(6) Pe perioada exercitării mandatului, directorul și directorul adjunct al Centrului nu pot face parte din partide sau din alte structuri politice, nu pot practica alte activități publice sau private, cu excepția activității didactico-științifice, nu au dreptul să dețină, direct sau indirect, valori mobiliare la societăți comerciale sau întreprinderi cu obiect de activitate în domenii care se află în competența Centrului.

(7) Directorul și directorul adjunct al Centrului continuă să se afle în exercițiul funcțiunii pînă la preluarea funcțiilor de către succesorii lor, cu excepția cazurilor de încetare a exercitării atribuțiilor înainte de termen.

(8) Mandatul directorului și cel al directorului adjunct al Centrului încetează înainte de termen, în caz de:

- a) demisie;
- b) incompatibilitate cu alte funcții publice sau private;

c) revocare din funcție;
d) imposibilitate de a exercita mandatul din motiv de sănătate, constatată prin examen medical de specialitate;

e) deces.

(9) Propunerea de revocare din funcție a directorului Centrului poate fi înaintată, după caz, de Președintele Parlamentului, de o fracțiune parlamentară sau de cel puțin 15 deputați în următoarele cazuri:

a) încălcare gravă a obligațiilor funcționale prevăzute de legislație;

b) rămânere definitivă a unei sentințe de condamnare prin care a fost declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni.

(10) Propunerea de revocare din funcție a directorului adjunct al Centrului poate fi înaintată de directorul Centrului, de o fracțiune parlamentară sau de cel puțin 15 deputați în cazurile prevăzute la alin.(9) al prezentului articol.

(11) Hotărîrea de revocare se adoptă cu votul majorității deputaților aleși.

(12) Directorul și directorul adjunct al Centrului nu pot fi trași la răspundere penală, nu pot fi reținuți, arestați, percheziționați, supuși controlului personal, fără informarea prealabilă a Parlamentului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă.

Capitolul V

Controlul în domeniul protecției datelor cu caracter personal

Articolul 23. Notificarea Centrului privind prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Operatorii sînt obligați să notifice Centrul, personal sau prin intermediul persoanelor împuternicite de către aceștia, înainte de prelucrarea datelor cu caracter personal destinate să servească unui scop. Prelucrarea altor categorii de date cu caracter personal decît cele notificate anterior se va efectua cu condiția unei noi notificări.

(2) Notificarea trebuie să conțină următoarele informații:

a) numele sau denumirea și domiciliul ori sediul operatorului și ale persoanei împuternicite de către acesta în Republica Moldova, dacă este cazul;

b) scopul prelucrării;

c) descrierea subiecților datelor cu caracter personal și a datelor ce vor fi prelucrate, precum și a surselor de proveniență a datelor cu caracter personal;

d) existența consimțămîntului subiectului datelor cu caracter personal privind prelucrarea acestora;

e) modul în care subiecții datelor cu caracter personal sînt informați asupra drepturilor lor; data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare, precum și destinația ulterioară a datelor cu caracter personal;

f) destinatarii cărora se intenționează să li se dezvăluie datele cu caracter personal;

g) garanțiile privind transmiterea datelor cu caracter personal către terți;

h) propuneri privind transferurile transfrontaliere de date cu caracter personal care se intenționează a fi făcute către țări terțe;

i) persoanele responsabile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;

j) specificarea sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, care au legătură cu prelucrarea, precum și a eventualelor legături cu alte prelucrări de date sau cu alte sisteme de evidență a datelor cu caracter personal, indiferent dacă se efectuează, respectiv dacă sînt sau nu sînt situate pe teritoriul Republicii Moldova;

k) motivele care justifică aplicarea prevederilor art. 10 și alin. (3) art. 12 din prezenta lege, în situația în care prelucrarea datelor se face exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice ori în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică;

l) descrierea generală a măsurilor luate pentru asigurarea securității prelucrării datelor cu caracter personal conform prevederilor art. 28 din prezenta lege.

(3) În cazul în care datele cu caracter personal care sînt prelucrate, urmează a fi transferate în alte state, notificarea va cuprinde suplimentar:

a) categoriile de date care vor face obiectul transferului;

b) statul de destinație pentru fiecare categorie de date.

(4) Autoritățile publice care efectuează prelucrări de date cu caracter personal în legătură cu activitățile indicate la lit.d) alin. (2) art. 2 din prezenta lege, pentru exercitarea atribuțiilor legale ce țin de sfera de competență a acestora sau pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, sînt obligate să depună o declarație de informare care va conține:

a) denumirea și sediul operatorului, sau, după caz, a persoanei împuternicite de către acesta;

b) scopul și temeiul legal al prelucrării;

c) categoriile de date cu caracter personal supuse prelucrării.

(5) Notificarea nu este necesară în cazul în care prelucrarea are ca scop ținerea unui registru destinat informării publicului sau oricărei persoane care probează un interes legitim, cu condiția ca prelucrarea să se limiteze la datele necesare ținerii registrului menționat.

(6) Centrul poate stabili și alte situații în care notificarea nu este necesară sau situații în care notificarea se poate efectua într-o formă simplificată, atunci cînd:

1) prelucrarea, ținînd cont de natura datelor cu caracter personal, nu afectează drepturile subiecților datelor cu caracter personal, cu condiția precizării:

a) scopului în care se face o asemenea prelucrare;

b) datelor care pot fi prelucrate;

c) categoriilor de subiecți ai datelor cu caracter personal;

d) destinatarilor cărora datele cu caracter personal le pot fi transmise;

e) perioadei de stocare a datelor cu caracter personal;

2) prelucrarea se efectuează în condițiile lit.d) art.6 din prezenta lege.

(7) În cazul prelucrării datelor cu caracter personal nesupuse notificării, operatorul sau persoana împuternicită de către acesta prezintă, la cerere, subiectului datelor cu caracter personal informațiile prevăzute la lit. a)-k) alin. (2) din prezentul articol, cu excepția alin.(5).

(8) La notificarea primară, fiecare operator primește un număr de înregistrare, care se indică pe toate actele prin care datele cu caracter personal sînt colectate, stocate sau transmise.

Articolul 24. Verificarea prealabilă

(1) Dacă în baza notificării, Centrul constată că prelucrarea se încadrează în una din categoriile menționate la alin. (2) din prezentul articol, va dispune obligatoriu efectuarea unei verificări prealabile, cu anunțarea operatorului sau persoanei împuternicite de către acesta, în termen de 5 zile de la data depunerii notificării.

(2) Sînt supuse verificării prealabile categoriile de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal care formează obiectul transmiterii transfrontaliere, precum și categoriile de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal care prezintă riscuri speciale pentru drepturile și libertățile persoanelor, după cum urmează:

a) operațiunile de prelucrare a categoriilor speciale de date cu caracter personal, precum și a datelor genetice, biometrice și a datelor care permit localizarea geografică a persoanelor, inclusiv în scop de cercetare științifică;

b) operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prin mijloace electronice, avînd ca scop evaluarea unor aspecte de personalitate, precum competența profesională, credibilitatea, comportamentul sau alte asemenea aspecte;

c) operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prin mijloace electronice în cadrul unor sisteme de evidență avînd ca scop adoptarea unor decizii automate individuale în legătură cu analizarea solvabilității, a situației economico-financiare, a faptelor susceptibile de a atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală a persoanelor fizice, de către persoanele de drept privat;

d) operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal ale minorilor în cadrul activităților de marketing direct;

e) operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal menționate la lit. a) din prezentul articol, precum și a datelor cu caracter personal ale minorilor, colectate prin intermediul internetului sau mesageriei electronice.

(3) Verificarea prealabilă se efectuează în baza informațiilor prezentate în notificare de operator sau persoana împuternicită de către acesta. Centru poate solicita și alte informații privind originea datelor cu caracter personal, tehnologia

de prelucrare automată utilizată, măsurile de securitate a prelucrării datelor cu caracter personal.

(4) Durata verificării prelabile nu poate depăși 45 de zile. În caz de necesitate, ținând cont de complexitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, Centrul poate prelungi termenul de efectuare a verificării prelabile cu încă 45 de zile, fapt despre care este informat operatorul sau persoana împuternicită de către acesta.

Articolul 25. Autorizarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal

(1) În termen de 7 zile de la data finalizării verificării prelabile, Centrul emite decizia privind autorizarea sau refuzul autorizării operațiunilor prevăzute la alin.(2) art.24 din prezenta lege.

(2) Conținutul și forma autorizației se aprobă de Centru. Prelucrarea datelor cu caracter personal fără autorizație sau în afara limitelor prevăzute în aceasta este interzisă.

(3) Decizia privind refuzul autorizării prelucrării datelor cu caracter personal trebuie să conțină motivele ce justifică refuzul și, după caz, modalitatea de înlăturare a circumstanțelor ce împiedică prelucrarea datelor cu caracter personal. Decizia privind refuzul autorizării prelucrării datelor cu caracter personal poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

(4) Refuzul autorizării prelucrării datelor cu caracter personal nu exclude posibilitatea operatorului de a notifica repetat Centrul după înlăturarea circumstanțelor care au împiedicat prelucrarea datelor respective.

Articolul 26. Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal

(1) Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal (în continuare controlul) are drept scop verificarea corespunderii cerințelor și îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege de către operator și persoana împuternicită de către acesta.

(2) Controlul se efectuează de către Centru, în baza unui plan anual aprobat, care se publică pe pagina web a acestuia.

(3) Despre intenția efectuării controlului, Centrul informează operatorul sau persoana împuternicită de către acesta cu 5 zile înainte de începerea desfășurării acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (4) art. 27 din prezenta lege.

(4) În cazul în care ca urmare a controlului efectuat sînt constatate încălcări, Centru emite decizia privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, care va conține instrucțiuni pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu prevederile prezentei legi.

(5) Efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal se suspendă pînă la înlăturarea circumstanțelor care au servit drept temei pentru

emiterea deciziei. Operatorul sau persoana împuternicită de către acesta este obligat să înlăture respectivele circumstanțe în termen de 30 zile de la emiterea deciziei de suspendare.

(6) În cazul în care operatorul sau persoana împuternicită de către acesta nu a înlăturat în termenul stabilit la alin.(5) al prezentului articol, circumstanțele care au servit drept temei pentru suspendare, Centrul emite decizia privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal cu sau fără dispunerea blocării sau distrugerii datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit .

(7) Decizia privind suspendarea sau încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

Articolul 27. Procedura depunerii și examinării plîngerilor de către Centru

(1) Subiecții datelor cu caracter personal care consideră că prelucrarea datelor cu caracter personal ale acestora nu este conformă cerințelor prezentei legi, pot înainta Centrului plîngere, în termen de 30 de zile din momentul aflării despre încălcarea dreptului respectiv.

(2) În procesul soluționării plîngerii, Centrul poate audia subiectul de date cu caracter personal, operatorul și, dacă este cazul, persoana împuternicită de operator, martori, inclusiv poate dispune efectuarea unui control inopinat.

(3) În urma examinării plîngerii, Centrul emite o decizie motivată privind lipsa încălcării prevederilor legislației sau suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, pe care o comunică părților interesate în termen de 30 de zile de la data primirii plîngerii.

(4) Prevederile alin. (2) și (3) din prezentul articol se aplică în mod corespunzător și în situația în care Centrul se autosesizează despre săvîrșirea unei încălcări a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, recunoscute de prezenta lege.

(5) Operatorul, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal pot contesta decizia Centrului în instanța de contencios administrativ.

Articolul 28. Registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal

(1) În scopul evidenței prelucrărilor de date cu caracter personal, Centrul instituie și administrează un registru de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal care trebuie să cuprindă informațiile stabilite la alin. (2) art. 23 din prezenta lege cu excepția lit.1). Orice modificare a informațiilor respective va fi comunicată Centrului, în termen de 5 zile, care va dispune efectuarea mențiunilor corespunzătoare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal.

(2) Registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal este deschis spre consultare publicului, cu excepția compartimentului care conține informații privind măsurile de securitate și de asigurare a confidențialității. Modalitatea de consultare se stabilește de Centru.

(3) Înregistrarea prelucrărilor de date cu caracter personal, precum și a modificărilor informațiilor înscrise în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal, se efectuează gratuit.

Capitolul VI

Confidențialitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal

Articolul 29. Confidențialitatea datelor cu caracter personal

(1) Operatorii și terții care au acces la datele cu caracter personal sînt obligați să asigure confidențialitatea acestora, cu excepția:

- a) depunerii cererii de către subiectul datelor cu caracter personal;
- b) depersonalizării datelor cu caracter personal.

(2) Orice persoană care acționează în numele, pe seama sau în orice alt mod sub autoritatea operatorului poate prelucra datele cu caracter personal doar în baza instrucțiunilor operatorului, cu excepția cazului în care acționează în temeiul unei obligații prevăzute de lege.

(3) Conducerea Centrului și personalul acestuia sînt obligați să garanteze nedivulgarea secretului profesional în ceea ce privește informațiile confidențiale la care au acces, inclusiv după încetarea activității acestora.

Articolul 30. Securitatea prelucrării datelor cu caracter personal

(1) La prelucrarea datelor cu caracter personal, operatorul este obligat să ia măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și a altor acțiuni ilicite, menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul datelor prelucrate.

(2) În cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată pe seama și în numele operatorului, acesta va împuternici o persoană care va supraveghea respectarea garanțiilor referitoare la măsurile adecvate de securitate tehnică și de organizare privind prelucrarea care urmează a fi efectuată.

(3) Prelucrarea datelor cu caracter personal prin persoana împuternicită de către operator trebuie reglementată printr-un contract sau act juridic care să asigure, în special, că:

- a) persoana împuternicită acționează numai la instrucțiunile operatorului;
- b) obligațiile prevăzute la alin. (1) al prezentului articol, îi revin și acesteia.

(4) Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal se stabilesc de Guvern.

Articolul 31. Depersonalizarea datelor cu caracter personal

(1) În scopuri de cercetare statistică, istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică, operatorul depersonalizează datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă.

(2) În cazul depersonalizării, regimul de confidențialitate stabilit pentru datele respective cu caracter personal se anulează.

Capitolul VII Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal

Articolul 32. Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal

(1) Prezentul articol se aplică în cazul transmiterii către un alt stat, indiferent de suportul utilizat, a datelor cu caracter personal, care constituie obiectul prelucrărilor sau care sînt colectate în scopul de a le supune unei astfel de prelucrări.

(2) Datele cu caracter personal destinate transmiterii altui stat sînt protejate în conformitate cu prezenta lege.

(3) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care sînt obiectul unei prelucrări sau care urmează a fi prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege, în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

(4) Nivelul de protecție se stabilește de Centru, ținîndu-se cont de condițiile în care se realizează transmiterea datelor cu caracter personal, în special de natura acestora, scopul și durata prelucrării sau prelucrărilor propuse, statul de destinație, legislația acestuia, precum și normele profesionale și măsurile de securitate respectate în statul de destinație.

(5) În cazul în care Centrul constată că nivelul de protecție oferit de statul de destinație este nesatisfăcător, dispune interzicerea transmiterii datelor.

(6) Centrul poate autoriza, în modul stabilit de lege, transferul de date cu caracter personal către un stat a cărui legislație nu prevede un nivel de protecție cel puțin egal cu cel oferit de legislația Republicii Moldova, atunci cînd operatorul oferă garanții suficiente cu privire la protecția și exercitarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, care sînt stabilite prin contracte încheiate între operatori și persoanele fizice sau juridice prin dispoziția cărora se efectuează transferul.

(7) Prevederile alin. (3)-(6) din prezentul articol nu se aplică în cazul în care transferul datelor cu caracter personal se face în baza prevederilor unei legi speciale sau ale unui tratat internațional ratificat de Republica Moldova, în special dacă transferul se face în scopul prevenirii și investigării infracțiunilor. Legea specială sau tratatul internațional trebuie să conțină garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal.

(8) Prevederile alin. (1)-(6) din prezentul articol nu se aplică în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal se face exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice, dacă aceste date au fost făcute publice în mod voluntar de către subiectul datelor cu caracter personal sau sînt strîns legate de calitatea de persoană publică a subiectului datelor cu caracter personal ori de caracterul public al faptelor în care este implicat.

(9) Transmiterea datelor cu caracter personal în statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție poate avea loc numai:

- a) cu consimțămîntul subiectului datelor cu caracter personal;
- b) în cazul necesității încheierii ori executării acordului sau contractului între subiectul datelor cu caracter personal și operator ori între operator și o persoană terță în interesul subiectului datelor cu caracter personal;
- c) dacă este necesară pentru a proteja viața, integritatea fizică sau sănătatea subiectului datelor cu caracter personal;
- d) dacă este efectuată dintr-un registru public care, în conformitate cu legea este destinat informării publicului larg și este deschis spre consultare publicului sau oricărei persoane care demonstrează un interes legitim, în măsura în care se întrunesc condițiile prevăzute prin lege pentru consultare în cazurile particulare;
- e) cînd este necesar pentru satisfacerea unui interes public major, precum apărarea națională, ordinea publică sau securitatea națională, pentru buna desfășurare a procesului penal ori pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție, cu condiția ca datele cu caracter personal să fie prelucrate în legătură cu acest scop și numai pentru perioada necesară realizării scopului.

Capitolul VIII

Răspunderea

Articolul 33. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Pentru încălcarea prezentei legi, persoanele vinovate răspund în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

Capitolul IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 34.

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 107-111, art. 468).

(3) Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va asigura aducerea actelor normative ale autorităților publice centrale în concordanță cu prezenta lege.

(4) Activitățile de prelucrare a datelor cu caracter personal, începute anterior intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi notificate Centrului, în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, în vederea înregistrării obligatorii.

Președintele Parlamentului

Notă informativă la proiectul Legii privind protecția datelor cu caracter personal

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 483-XIV din 2 iulie 1999 a fost ratificată Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, încheiată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981 (Convenția 108), ca fiind primul instrument legal adoptat în domeniul protecției datelor.

Prin aceasta, Republica Moldova și-a asumat anumite responsabilități în partea ce vizează asigurarea protecției drepturilor și libertăților persoanei la prelucrarea datelor ei cu caracter personal, inclusiv a protecției inviolabilității vieții private, la secretul personal și familial, precum și la compartimentul corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal prevederilor actelor normative naționale și internaționale.

Dreptul la viață privată face parte din categoria drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, potrivit art. 8 din Convenție, *orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale.*

În prezent, noțiunea de viață privată înglobează atât aspecte „tradiționale”, precum dreptul la imagine, starea civilă a persoanei, identitate, starea de sănătate, apartenența religioasă, integritate fizică și morală, dar și aspecte „moderne”, legate de percepții noi în viața socială.

Siguranța în tratamentul datelor cu caracter personal și protecția acestora constituie un subiect de interes major și actual, fapt ce se datorează conexiunii acestei tematici la cea privind protecția libertăților și principiilor democratice pe care se bazează normele juridice europene.

Acest interes a crescut considerabil în ultimul deceniu, simultan cu progresele tehnologice ale vremii. În societatea actuală, denumită și “societate a comunicării”, datele cu caracter personal au o valoare determinantă.

Dezvoltarea tehnologiilor care permit accesul la datele cu caracter personal, ori care se referă la păstrarea sau transmiterea acestora în volum și cu viteză tot mai sporită, impune necesitatea de a proteja viața privată a persoanei și dreptul său la intimitate.

Este necesar să se permită utilizarea datelor cu caracter personal, pe de altă parte este, însă, oportună impunerea anumitor interdicții, atunci când este vorba de scopuri sau activități care se dovedesc a fi dăunătoare pentru demnitatea persoanei.

În plan național cadrul normativ merit să asigure implementarea principiilor generale stabilite în Convenția nr.108 îl constituie Legea nr.17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire protecția datelor cu caracter personal.

Proiectele Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care au fost elaborate inițial de Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor în anul 2001

și ulterior de Ministerul Dezvoltării Informaționale în anul 2006, au fost expertizate de experții europeni, inclusiv Comisia Europeană și Eurojust, în ambele cazuri fiind formulate avize de necorespondere parțială cu standardele comunitare.

Una din obiecțiile esențiale ale experților europeni, a fost nepreluarea în volum deplin a prevederilor Directivei 95/46/EC privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (Directiva), motiv pentru care există un risc de plasare a Republicii Moldova în categoria statelor, care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal și, în final, un impediment pentru circulația liberă, transfrontalieră a acestor date.

Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal conține discrepante în ceea ce privește terminologia și noțiunile utilizate; lipsa prevederilor care ar reglementa răspunderea contravențională pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și care ar concretiza statutul și competențele Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (Centrul) în legătură cu aceasta; care ar obliga deținătorii de date cu caracter personal (*operatorii*) să notifice Centrul înainte de începerea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal; lipsesc prevederi, care ar stabili conținutul acestor notificări etc.

În același timp Legea prenotată, nu reglementează clar procedura prelucrării datelor cu caracter personal referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiuni contravenționale; procedura prelucrării datelor cu caracter personal avînd funcție de identificare; raportul între prelucrarea datelor cu caracter personal și realizarea dreptului la libertatea de exprimare; drepturile subiecților datelor cu caracter personal, etc.

Astfel, în scopul implementării acquis-ului comunitar reprezentat de Directiva 95/46/EC, care reglementează cadrul juridic general al protecției datelor personale la nivelul UE, a fost elaborat proiectul Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal (în redacție nouă), acțiune ce rezultă a fi realizată din prevederile pct. 50 din Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2010, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 842 din 18 decembrie 2009.

Proiectul Legii menționate este structurat în IX capitole, după cum urmează: dispoziții generale, condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, drepturile subiectului datelor cu caracter personal, organul de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, controlul în domeniul protecției datelor cu caracter personal, confidențialitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal, răspunderea, dispoziții finale și tranzitorii.

Primul capitol al proiectului relevă scopul Legii, care constă în protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice la protecția datelor

acesteia cu caracter personal, în special, a protecției drepturilor la inviolabilitatea vieții private, intime și familiale.

De altfel, și art. 28 din Constituția Republicii Moldova prevede că *statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată*.

De asemenea, obiectivul prezentei Legi este de a defini noțiunea de *date cu caracter personal* și alte noțiuni cum ar fi *categorii speciale de date cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal, sistem de evidență a datelor cu caracter personal* ș.a., noțiuni preluate în conformitate cu principiile Directivei 95/46/CE, a căror definire nu se regăsește în actuala legislație.

A fost extins domeniul de aplicare a Legii, în special în privința relațiilor ce apar:

- la prelucrarea datelor cu caracter personal în cazuri în care aceste mijloace nu sînt utilizate decît în scopul tranzitării pe teritoriul Republicii Moldova a datelor cu caracter personal care fac obiectul prelucrărilor respective;

- prelucrarea datelor cu caracter personal, efectuate în cadrul activităților desfășurate de misiunile diplomatice sau de oficiile consulare ale Republicii Moldova;

- prelucrarea datelor cu caracter personal de către operatorii care nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar pe teritoriul în care se aplică dreptul intern al Republicii Moldova, în temeiul dreptului internațional public.

Al doilea capitol al proiectului reglementează caracteristica datelor cu caracter personal. Astfel, acestea trebuie să fie prelucrate în mod corect și în conformitate cu prevederile legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și să nu fie prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive; exacte, și în caz de necesitate actualizate; păstrate într-o formă care să permită identificarea subiecților de date cu caracter personal o perioadă ce nu va depăși atingerea scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate.

Un alt aspect al proiectului, tratat în capitolul II se referă la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a categoriilor speciale de date cu caracter personal.

O condiție obligatorie la prelucrarea datelor cu caracter personal este că aceasta se poate efectua cu consimțămîntul subiectului datelor cu caracter personal, cu anumite excepții.

Cerințele față de consimțămîntul în formă scrisă a subiectului datelor cu caracter personal la prelucrarea datelor, reglementate de prevederile actualei Legi au fost excluse, întrucît s-a considerat că forma scrisă a consimțămîntului este exhaustivă, restrictivă și impracticabilă, fiind necesară a fi prezentată doar în cazul datelor senzitive, în rest poate fi admisă forma verbală a consimțămîntului.

În ceea ce privește prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal, aceasta este interzisă, cu unele excepții, una dintre care este consimțămîntul subiectului datelor cu caracter personal.

O inovație a proiectului o constituie prevederile referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate, a celor referitoare la măsurile procesuale de constrângere, condamnări penale sau sancțiuni contravenționale, prelucrarea datelor cu caracter personal avînd funcție de identificare, procedura de prelucrare a datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare, prevederi care nu se regăsesc în Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007.

Capitolul III constituie o inovație a proiectului, care reglementează drepturile subiectului datelor cu caracter personal, acestea fiind următoarele: dreptul de a fi informat în cazul în care datele cu caracter personal sunt colectate direct de la subiectul datelor cu caracter personal, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal, dreptul de opoziție, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale și accesul la justiție.

O garanție importantă pentru subiectul datelor cu caracter personal este că acesta are dreptul de acces la datele cu caracter personal, de a interveni asupra acestora, de a se opune ca datele cu caracter personal care îl vizează să facă obiectul unei prelucrări în mod *gratuit*.

Prevederile proiectului garantează subiectului datelor cu caracter personal de a se adresa în instanța judecătorească în cazul în care a suferit un prejudiciu în rezultatul unei prelucrări de date cu caracter personal efectuate ilegal.

De altfel, prevederi privind accesul la justiție sunt statuate și în art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 5 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

Capitolul IV conține prevederi privind atribuțiile și drepturile organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, organizarea activității acestuia.

În acest context, organul de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal urmează a fi Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care în raport cu autoritățile publice acționează în condiții de imparțialitate și independență, avînd statut de persoană juridică.

Printre atribuțiile ce vor fi date în competența Centrului se enumeră: autorizarea prelucrărilor de date cu caracter personal (ex. în cazul prelucrării datelor cu caracter personal privind starea de sănătate și în cazul transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal); efectuarea controlului în domeniul protecției datelor cu caracter personal; primirea și analizarea notificărilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal; constatarea contravențiilor și încheierea proceselor-verbale în corespundere cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Abilitarea Centrului cu atribuții de agent constatatator derivă din necesitatea existenței unor pîrghii punitive, care vor duce la eficiența controalelor efectuate de către Centru, iar persoanele care au încălcat prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal vor putea fi sancționate.

Remarcăm că procesele-verbale încheiate de către Centru, vor fi remise ulterior spre examinare instanței judecătorești.

O transparență a activității Centrului se atestă prin prezentarea anuală Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului a raportului de activitate, precum și publicarea acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Centrul este condus de director, care în exercitarea atribuțiilor sale este asistat de un adjunct, ambii fiind numiți de către Parlament, cu votul majorității deputaților aleși. Mandatul conducerii Centrului este de 5 ani. Proiectul conține și prevederi privind incompatibilitatea funcției de director și director adjunct pe perioada exercitării mandatului. Astfel, ei nu pot face parte din partide sau din alte structuri politice, nu pot practica alte activități publice sau private, cu excepția activității didactico-științifice, nu au dreptul să dețină, direct sau indirect, valori mobiliare la societăți comerciale sau întreprinderi cu obiect de activitate în domenii care se află în competența Centrului.

Capitolul V conține prevederi privind controlul în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În acest context, înainte de prelucrarea datelor cu caracter personal, operatorii, personal sau prin intermediul persoanelor împuternicite de către aceștia, vor fi obligați să notifice Centrul. În cazul în care operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prezintă riscuri speciale pentru drepturile și libertățile persoanei, Centrul va dispune efectuarea unei verificări prealabile, care nu poate depăși termenul de 45 de zile. Ca rezultat al finalizării verificării prealabile, Centrul va emite o decizie privind autorizarea sau refuzul autorizării operațiunilor care prezintă riscuri speciale. Decizia privind refuzul autorizării prelucrării datelor cu caracter personal poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

Controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal are drept scop verificarea corespunderii cerințelor și îndeplinirii condițiilor stabilite de lege de către operator sau persoana împuternicită de către acesta. În cazul în care în rezultatul efectuării controlului sunt depistate încălcări, urmează a fi emisă o decizie de către Centru privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal. Aceste operațiuni vor fi suspendate până când vor fi înlăturate circumstanțele care au dus la emiterea deciziei de suspendare. Dacă în termen de 30 de zile, aceste circumstanțe nu vor fi înlăturate de către operator sau de către persoana împuternicită de acesta, Centrul este în drept să emită o decizie de încetare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În conformitate cu normele stabilite în proiect, subiecții datelor cu caracter personal, care consideră că prelucrarea datelor lor cu caracter personal nu este conformă prevederilor legale se vor putea adresa cu o plîngere Centrului. Acesta din urmă în procesul soluționării plîngerii, poate audia subiectul datelor cu caracter personal, operatorul sau, dacă este cazul persoana împuternicită de către operator, martori, inclusiv poate dispune efectuarea unui control inopinat.

Decizia motivată a Centrului urmează a fi comunicată părților în termen de 30 de zile de la data primirii acesteia, care la rândul ei, poate fi contestată în termen de 30 de zile în instanța de contencios administrativ.

Capitolul respectiv conține și prevederi referitoare la instituirea și administrarea de către Centru a registrului de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal. Acest registru este public, cu excepția compartimentului care conține informații privind măsurile de securitate și de asigurare a confidențialității. Înregistrarea prelucrărilor de date cu caracter personal, a modificărilor informațiilor înscrise în acest registru, va purta un caracter gratuit.

Capitolul VI reglementează confidențialitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal.

Astfel, operatorii și terții care au primit acces la datele cu caracter personal vor fi obligați să asigure confidențialitatea acestor date. Mai mult, conducerea și personalul Centrului vor fi obligați să păstreze secretul profesional referitor la informațiile confidențiale la care au acces, inclusiv după încetarea activității lor.

Securitatea prelucrării datelor cu caracter personal constă în obligația operatorului de a lua măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și a altor acțiuni ilicite.

În cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal va fi efectuată prin persoana împuternicită de către operator, aceasta va fi reglementată printr-un contract sau act juridic, care va asigura că aceasta acționează în baza instrucțiunilor operatorului și obligația de a lua măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva acțiunilor menționate *supra* îi revin și acestuia.

În proiectul respectiv, au fost păstrate normele care prevăd faptul că în scopuri de cercetare științifică, statistică, sociologică, medicală, de documentare juridică, operatorul depersonalizează datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, și le transformă în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă. În acest caz, regimul de confidențialitate stabilit se anulează.

Capitolul VII conține prevederi referitoare la transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal. Acesta a fost completat expres cu prevederea, că transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care constituie obiectul unei prelucrări sau care urmează a fi prelucrate după transmitere, va avea loc cu notificarea prealabilă a Centrului.

Concomitent, a fost prevăzut faptul că transferul de date cu caracter personal va avea loc și fără a asigura un nivel adecvat de protecție în baza prevederilor unei legi speciale sau ale unui tratat internațional ratificat de Republica Moldova, în special dacă transferul se face în scopul prevenirii și investigării infracțiunilor.

Proiectul precizează și transferul de date cu caracter personal pentru satisfacerea unui interes public major, care va include apărarea națională,

ordinea publică sau securitatea națională, pentru buna desfășurare a procesului penal ori pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție, cu condiția ca datele cu caracter personal vor fi prelucrate în legătură cu acest scop și nu mai mult timp decât este necesar.

Capitolul IX stabilește că în rezultatul încălcării Legii privind protecția datelor cu caracter personal poate surveni răspunderea civilă, contravențională sau penală, în dependență de gravitatea faptei comise.

În acest context, întru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile Legii în cauză, vor fi elaborate amendamente la Codul penal și Codul contravențional al Republicii Moldova.

Urmare celor relatate, conchidem că proiectul elaborat asigură armonizarea legislației cu prevederile comunitare, care impun practici de înaltă calitate privind gestiunea datelor cu caracter personal și garantare unei serii de drepturi pentru subiecții datelor cu caracter personal, fără a implica cheltuieli financiare, motiv din care considerăm oportună promovarea acestuia.

Proiectul Legii privind protecția datelor cu caracter personal a fost coordonat cu toate organele centrale de specialitate ale administrației publice indicate în art. 24 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, inclusiv cu societate civilă. Argumentele de rigoare ale Ministerului Justiției în privința avizelor organelor interesate se conțin în sinteza obiecțiilor și propunerilor. De asemenea, proiectul a fost supus expertizei anticorupție și examinat de către Centrul de Armonizare a Legislației de pe lângă Ministerul Justiției sub aspectul evaluării corespunderii acestuia cu prevederile Directivei 96/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Viceministru

Oleg EFRIM